מַסֶּכֶת מְגִלָּה

פרק א א מְגִלָּה נִקְרֵאת בְּאַחַד עָשָׂר, בִּשְׁנֵים עָשָׂר, בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר, בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר, בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר, לֹא פָּחוֹת וְלֹא יוֹתֵר. כְּרַכִּין הַמֻּקָּפִין חוֹמָה מִימוֹת יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן, קוֹרִין בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר. כְּפָרִים וַעֲיָרוֹת גְּדוֹלוֹת, קוֹרִין בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר, אֶלָּא שֶׁהַכְּפָרִים מַקְדִּימִין לְיוֹם הַכְּנִיסָה: **ב** כֵּיצַד, חָל לִהְיוֹת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר בַּשֵּׁנִי, כְּפָרִים וַעֲיָרוֹת גְּדוֹלוֹת קוֹרִין בּוֹ בַּיּוֹם, וּמֻקָּפוֹת חוֹמָה לְמָחָר. חָל לִהְיוֹת בַּשְּׁלִישִׁי אוֹ בָרְבִיעִי, כְּפָרִים מַקְדִּימִין לְיוֹם הַכְּנִיסָה, וַעֲיָרוֹת גְּדוֹלוֹת קוֹרִין בּוֹ בַּיּוֹם, וּמֻקָּפוֹת חוֹמָה לְמָחָר. חָל לִהְיוֹת בַּחֲמִישִׁי, כְּפָרִים וַעֲיָרוֹת גְּדוֹלוֹת קוֹרִין בּוֹ בַּיּוֹם, וּמֻקָּפוֹת חוֹמָה לְמָחָר. חָל לִהְיוֹת עֶרֶב שַׁבָּת, כְּפָרִים מַקְדִּימִין לְיוֹם הַכְּנִיסָה, וַעֲיָרוֹת גְּדוֹלוֹת וּמֻקָּפוֹת חוֹמָה קוֹרִין בּוֹ בַּיּוֹם. חָל לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת, כְּפָרִים וַעֲיָרוֹת גְּדוֹלוֹת מַקְדִּימִין וְקוֹרִין לְיוֹם הַכְּנִיסָה, וּמֻקָּפוֹת חוֹמָה לְמָחָר. חָל לִהְיוֹת אַחַר הַשַּׁבָּת, כְּפָרִים מַקְדִּימִין לְיוֹם הַכְּנִיסָה, וַעֲיָרוֹת גְּדוֹלוֹת קוֹרִין בּוֹ בַּיּוֹם, וּמֻקָּפוֹת חוֹמָה לְמָחָר: **ג** אֵיזוֹ הִיא עִיר גְּדוֹלָה, כָּל שֶׁיֵּשׁ בָּהּ עֲשָׂרָה בַטְלָנִים. פָּחוֹת מִכָּאן, הֲרֵי זֶה כְּפָר. בְּאֵלּוּ אָמְרוּ, מַקְדִּימִין וְלֹא מְאַחֲרִין. אֲבָל זְמַן עֲצֵי כֹהֲנִים וְתִשְׁעָה בְּאָב וַחֲגִיגָה וְהַקְהֵל, מְאַחֲרִין וְלֹא מַקְדִּימִין. אַף עַל פִּי שֶׁאָמְרוּ מַקְדִּימִין (וְלֹא מְאַחֲרִין), מֻתָּרִין בְּהֶסְפֵּד וּבְתַעֲנִיּוֹת וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵימָתַי, מְקוֹם שֶׁנִּכְנָסִין בַּשֵּׁנִי וּבַחֲמִישִׁי. אֲבָל מְקוֹם שֶׁאֵין נִכְנָסִין לֹא בַשֵּׁנִי וְלֹא בַחֲמִישִׁי, אֵין קוֹרִין אוֹתָהּ, אֶלָּא בִזְמַנָּהּ: **ד** קָרְאוּ אֶת הַמְּגִלָּה בַּאֲדָר הָרִאשׁוֹן וְנִתְעַבְּרָה הַשָּׁנָה, קוֹרִין אוֹתָהּ בַּאֲדָר הַשֵּׁנִי. אֵין בֵּין אֲדָר הָרִאשׁוֹן לַאֲדָר הַשֵּׁנִי אֶלָּא קְרִיאַת הַמְּגִלָּה וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים: **ה** אֵין בֵּין יוֹם טוֹב לַשַּׁבָּת, אֶלָּא אֹכֶל נֶפֶשׁ בִּלְבָד. אֵין בֵּין שַׁבָּת לְיוֹם הַכִּפּוּרִים, אֶלָּא שֶׁזֶּה זְדוֹנוֹ בִּידֵי אָדָם וְזֶה זְדוֹנוֹ בְּכָרֵת:

פֶּרֶק א א) בִּזְמַן שֶׁקִּדְּשׁוּ בֵּית דִּין הַחֹדֶשׁ מְגִילָּה נִקְרֵאת לִפְעָמִים בְּאַחַד עָשָׂר, בַּאֲדָר, בִּשְׁנֵים עָשָׂר, בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר, בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר, בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר, לֹא פָּחוֹת מֵאַחַד עָשָׂר יוֹם בַּאֲדָר, וְלֹא יוֹתֵר. מֵחֲמִשָּׁה עָשָׂר, וּמְפָרֵשׁ הַתַּנָּא כֵּיצַד כְּרַכִּין הַמֻּקָּפִין חוֹמָה מִימוֹת יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן, שֶׁכָּבַשׁ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל קוֹרִין בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר. כִּדְכְתִיב (אסתר ט, יט) "עַל כֵּן הַיְּהוּדִים הַפְּרָזִים הַיּוֹשְׁבִים בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת עֹשִׂים אֵת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר" וּמִדִּפְרָזִים בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר מֻקָּפִים בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר כְּפָרִים וַעֲיָרוֹת גְּדוֹלוֹת, שֶׁאֵינָן מֻקָּפִין חוֹמָה קוֹרִין בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר, אֶלָּא שֶׁהַכְּפָרִים מַקְדִּימִין לִקְרוֹת לְיוֹם הַכְּנִיסָה לָעִיר לַמִּשְׁפָּט, דְּהַיְנוּ יוֹם שֵׁנִי וַחֲמִישִׁי שֶׁלִּפְנֵי י"ד, לְפִי שֶׁבֵּית דִּין יוֹשְׁבִין בְּשֵׁנִי וַחֲמִישִׁי מִתַּקָּנַת עֶזְרָא, וְיֵשׁ אוֹמְרִים מִפְּנֵי שֶׁמִּתְכַּנְּסִין לִקְרִיאַת הַתּוֹרָה, וּמִשּׁוּם שֶׁאֵין בְּנֵי הַכְּפָרִים בְּקִיאִין כָּל כָּךְ לִקְרוֹת וּצְרִיכִין שֶׁיִּקְרָאֶנָּה לָהֶם אֶחָד מִבְּנֵי הָעִיר, לֹא הִטְרִיחוּם לָבוֹא עוֹד הַפַּעַם בְּיוֹם י"ד, כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ פְּנוּיִם לְסַפֵּק מַיִם וּמָזוֹן לַאֲחֵיהֶם וּלְהַסְפִּיק לָהֶם צָרְכֵי פּוּרִים, וּבִמְקוֹם שֶׁאֵין מִתְכַּנְּסִין קוֹרִין בִּזְמַנָּן, וְיָלֵיף בַּגְּמָרָא הַטַּעַם שֶׁהוֹסִיפוּ עוֹד שְׁלֹשָׁה יָמִים, מִדִּכְתִיב (שם שם, לא) "לְקַיֵּם אֶת יְמֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה בִּזְמַנֵּיהֶם" מְרַבֶּה עוֹד שְׁנֵי יָמִים, דַּהֲוָה לֵיהּ לִכְתֹּב בִּזְמַנָּם, וּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לֹא צָרִיךְ לְרַבּוֹת, שֶׁאָז נִקְהֲלוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לַהֲרֹג בְּשׂוֹנְאֵיהֶם, וְט"ז וְי"ז אִי אֶפְשָׁר שֶׁנֶּאֱמַר וְלֹא יַעֲבוֹר: **ב)** כֵּיצַד, קוֹרִים בַּכְּפָרִים בְּכָל אֵלּוּ הַזְּמַנִּים, חָל לִהְיוֹת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר בַּאֲדָר בַּשֵּׁנִי, בַּשָּׁבוּעַ שֶׁהוּא יוֹם הַכְּנִיסָה כְּפָרִים וַעֲיָרוֹת גְּדוֹלוֹת קוֹרִין בּוֹ בַּיּוֹם, בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר, וּמֻקָּפוֹת חוֹמָה לְמָחָר, בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר, חָל אַרְבָּעָה עָשָׂר לִהְיוֹת בַּשְּׁלִישִׁי אוֹ בָרְבִיעִי, כְּפָרִים מַקְדִּימִין לְיוֹם הַכְּנִיסָה, דְּהַיְנוּ שְׁלֹשָׁה עָשָׂר אוֹ שְׁנֵים עָשָׂר שֶׁהוּא שֵׁנִי בַּשָּׁבוּעַ, וַעֲיָרוֹת גְּדוֹלוֹת קוֹרִין בּוֹ בַּיּוֹם, בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר, וּמֻקָּפוֹת חוֹמָה לְמָחָר, חָל לִהְיוֹת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר בַּחֲמִישִׁי, כְּפָרִים וַעֲיָרוֹת גְּדוֹלוֹת קוֹרִין בּוֹ בַּיּוֹם, דְּמִיּוֹם הַכְּנִיסָה שֶׁהוּא בה' לְיוֹם הַכְּנִיסָה הַקּוֹדֵם שֶׁהוּא בְּאַחַד עָשָׂר לֹא מַקְדִּימִין, וּמֻקָּפוֹת חוֹמָה לְמָחָר, חָל יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לִהְיוֹת עֶרֶב שַׁבָּת, כְּפָרִים מַקְדִּימִין לְיוֹם הַכְּנִיסָה, שֶׁהוּא בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר, וַעֲיָרוֹת גְּדוֹלוֹת, וּמֻקָּפוֹת חוֹמָה שֶׁזְּמַנָּן בְּשַׁבָּת שֶׁהוּא חֲמִשָּׁה עָשָׂר מַקְדִּימִין, וּבֵין פְּרָזִים וּבֵין מֻקָּפִין קוֹרִין בּוֹ בַּיּוֹם, בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר דִּבְשַׁבָּת אֵין קוֹרִין גְּזֵרָה שֶׁלֹּא יֵלֵךְ אֵצֶל בָּקִי וְיַעֲבִירֶנּוּ ד' אַמּוֹת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, וְאֵין מְאַחֲרִין אוֹתָהּ לְאַחַר הַשַּׁבָּת, דִּכְתִיב (שם שם כ"ז) "לֹא יַעֲבוֹר" שֶׁלֹּא יִקְרָא אַחַר חֲמִשָּׁה עָשָׂר, וּסְעוּדַת פּוּרִים יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁאִם חָל חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּשַׁבָּת עוֹשֶׂה אוֹתָהּ בְּעֶרֶב שַׁבָּת, וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁמְּאַחֲרִין אוֹתָהּ לְאַחַר הַשַּׁבָּת, חָל אַרְבָּעָה עָשָׂר לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת, כְּפָרִים וַעֲיָרוֹת גְּדוֹלוֹת מַקְדִּימִין וְקוֹרִין לְיוֹם הַכְּנִיסָה, שֶׁהוּא בִּשְׁנֵים עָשָׂר דִּכֵיוָן שֶׁנִּדְחוּ מֵאַרְבָּעָה עָשָׂר מַקְדִּימִין אוֹתָהּ לְיוֹם הַכְּנִיסָה, וּמֻקָּפוֹת חוֹמָה לְמָחָר, בְּיוֹם חֲמִשָּׁה עָשָׂר, חָל אַרְבָּעָה עָשָׂר לִהְיוֹת אַחַר הַשַּׁבָּת בְּיוֹם רִאשׁוֹן, כְּפָרִים מַקְדִּימִין לְיוֹם הַכְּנִיסָה, בְּאַחַד עָשָׂר, וַעֲיָרוֹת גְּדוֹלוֹת קוֹרִין בּוֹ בַּיּוֹם, בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר וּמֻקָּפוֹת חוֹמָה לְמָחָר, בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר, וּבִזְמַן הַזֶּה שֶׁאֵין שְׁלוּחִין יוֹצְאִין לְקִדּוּשׁ הַחֹדֶשׁ לִקְבֹּעַ חַג הַפֶּסַח, וְרַק הַכֹּל מִסְתַּכְּלִין בִּקְרִיאַת הַמְּגִלָּה, שֶׁשְּׁלֹשִׁים יוֹם אַחַר קְרִיאָתָהּ קוֹבְעִין פֶּסַח, לְפִיכָךְ אֵין קוֹרִין אוֹתָהּ אֶלָּא בִּזְמַנָּהּ, פְּרָזִים בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר, וּמֻקָּפִים בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר, שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ לֶאֱכֹל חָמֵץ בְּיָמִים אַחֲרוֹנִים שֶׁל פֶּסַח: **ג)** אֵיזוֹ הִיא עִיר גְּדוֹלָה כָּל שֶׁיֵּשׁ בָּהּ עֲשָׂרָה בַּטְלָנִים, שֶׁבְּטֵלִים מִמְּלַאכְתָּם וְנִזּוֹנִים מִשֶּׁל צִבּוּר, כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ מְצוּיִין תָּמִיד בִּשְׁעַת הַתְּפִלָּה, פָּחוֹת מִכָּאן, הֲרֵי זֶה כְּפָר. שֶׁיְּכוֹלִים לְהַקְדִּים לְיוֹם הַכְּנִיסָה, בְּאֵלּוּ בִּזְמַנִּים שֶׁל מְגִלָּה אָמְרוּ, חֲכָמִים מַקְדִּימִין, אִם חָל פּוּרִים בְּשַׁבָּת וְלֹא מְאַחֲרִין, אֲבָל זְמַן עֲצֵי כֹּהֲנִים שֶׁהָיוּ מִשְׁפָּחוֹת בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁקָּבְעוּ לָהֶם זְמַן לְהָבִיא עֵצִים לַמַּעֲרָכָה וּמְבִיאִין עִמָּהֶם קָרְבַּן עֵצִים וְהוּא עוֹלָה שֶׁאֵין מְבִיאִין בְּשַׁבָּת קָרְבַּן נְדָבָה, אִם חָל בְּשַׁבָּת מְאַחֲרִין לְיוֹם רִאשׁוֹן, שֶׁעֲדַיִן לֹא הִגִּיעַ זְמַנּוֹ, וְתִשְׁעָה בְּאָב אִם חָל בְּשַׁבָּת נִדְחָה לְאַחַר הַשַּׁבָּת, דְּפֻרְעָנוּת לֹא מַקְדִּימִין, וְהוּא הַדִּין שְׁאָר תַּעֲנִיּוֹת (חוּץ מִתַּעֲנִית אֶסְתֵּר דְּלָאו פֻּרְעָנוּת הִיא אֵין לְאַחֲרָהּ מִפְּנֵי הַפּוּרִים) וַחֲגִיגָה קָרְבָּן שֶׁמְּבִיאִין בְּחַג אִם חָל יוֹם טוֹב בְּשַׁבָּת, דּוֹחִין שַׁלְמֵי חֲגִיגָה לְמָחָר כֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ לוֹ תַּשְׁלוּמִין כָּל שִׁבְעָה, וְהַקְהֵל שֶׁהָיָה הַמֶּלֶךְ קוֹרֵא בְּמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית הַסֵּפֶר מִשְׁנֵה תּוֹרָה מִתְּחִלַּת הַחוּמָּשׁ עַד סוֹף פָּרָשַׁת שְׁמַע וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ, וּמְעַשֵּׂר תְּעַשֵּׂר עַד מִלְּבַד הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת אִתָּם בְּחֹרֵב (רמב"ם) וְהָיוּ חַיָּבִים לְהָבִיא הַנָּשִׁים וְהַטַּף, וּבְשַׁבָּת אִי אֶפְשָׁר לְהָבִיא הַטַּף שֶׁאֵין יְכוֹלִים לֵילֵךְ, מְאַחֲרִין וְלֹא מַקְדִּימִין דַּעֲדַיִן לֹא בָּא זְמַן חִיּוּבָן, אַף עַל פִּי שֶׁאָמְרוּ חֲכָמִים בִּקְרִיאַת הַמְּגִילָּה מַקְדִּימִין (וְלֹא מְאַחֲרִין), מֻתָּרִין בְּיוֹם קְרִיאַת הַמְּגִלָּה הַמֻּקְדָּם בְּהֶסְפֵּד וּבְתַעֲנִיּוֹת וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים. אִם נָתַן בְּיוֹם קְרִיאַת הַמְּגִילָּה יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ (רמב"ם) אֲבָל לֹא מִשְׁלוֹחַ מָנוֹת שֶׁהוּא שַׁיָּךְ בְּיוֹם הַסְּעֻדָּה, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵימָתַי, מַקְדִּימִין בְּנֵי הַכְּפָרִים לְאַחַד עָשָׂר וְלִשְׁנֵים עָשָׂר וְלִשְׁלֹשָׁה עָשָׂר מָקוֹם שֶׁנִּכְנָסִין לָעִיר בַּשֵּׁנִי וּבַחֲמִישִׁי. אֲבָל מָקוֹם שֶׁאֵין נִכְנָסִין לֹא בַשֵּׁנִי וְלֹא בַחֲמִישִׁי, אֵין קוֹרִין אוֹתָהּ אֶלָּא בִזְמַנָּהּ, חוּץ אִם חָל בְּשַׁבָּת שֶׁקּוֹרִין בְּעֶרֶב שַׁבָּת: **ד)** קָרְאוּ אֶת הַמְּגִלָּה בַּאֲדָר הָרִאשׁוֹן שֶׁלֹּא יָדְעוּ שֶׁהַשָּׁנָה יְהֵא אֲדָר שֵׁנִי וְנִתְעַבְּרָה הַשָּׁנָה, בִּזְמַן שֶׁקִּדְּשׁוּ עַל פִּי הָרְאִיָּה שֶׁהָיוּ יְכוֹלִין לְעַבֵּר אֶת הַשָּׁנָה לְפִי הַצֹּרֶךְ וְלַעֲשׂוֹת אֲדָר שֵׁנִי אֲפִלּוּ כְּשֶׁהִגִּיעַ אֲדָר מִשּׁוּם שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ט"ז, א) "שָׁמוֹר אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב" שֶׁחַג הַפֶּסַח צָרִיךְ לִהְיוֹת בָּאָבִיב וַהֲרֵי עִקַּר הַפּוּרִים צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּחֹדֶשׁ אֲדָר הַסָּמוּךְ לְנִיסָן כְּדֵי לְהַסְמִיךְ גְּאֻלַּת פּוּרִים לִגְאֻלַּת מִצְרַיִם, חוֹזְרִין וְקוֹרִין אוֹתָהּ בַּאֲדָר הַשֵּׁנִי, אֵין בֵּין יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר וַחֲמִשָּׁה עָשָׂר שֶׁל אֲדָר הָרִאשׁוֹן לַאֲדָר הַשֵּׁנִי, אֶלָּא קְרִיאַת הַמְּגִלָּה וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים וְהוּא הַדִּין מִשְׁלוֹחַ מָנוֹת שֶׁהֵם בַּאֲדָר שֵׁנִי, אֲבָל בְּהֶסְפֵּד וְתַעֲנִית אָסוּר גַּם בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר וַחֲמִשָּׁה עָשָׂר שֶׁבַּאֲדָר הָרִאשׁוֹן: כֵּיוָן דְּכָתַב אֵין בֵּין אֲדָר נָקַט עוֹד כַּמָּה מִשְׁנָיוֹת שֶׁשְּׁנוּיוֹת בִּלְשׁוֹן אֵין בֵּין. **ה)** אֵין בֵּין יוֹם טוֹב לְשַׁבָּת, לְדַעַת בֵּית שַׁמַּאי שֶׁאוֹמְרִין דְּהוֹצָאָה הֻתְּרָה רַק לְצֹרֶךְ אֹכֶל נֶפֶשׁ אֵין חִלּוּק בֵּין יוֹם טוֹב לְשַׁבָּת אֶלָּא אֹכֶל נֶפֶשׁ בִּלְבָד, אֵין בֵּין שַׁבָּת לְיוֹם הַכִּפּוּרִים, לְעִנְיַן אִסּוּר מְלָאכָה אֶלָּא שֶׁזֶּה זְדוֹנוֹ הָעוֹשֶׂה מְלָאכָה בְּשַׁבָּת בְּמֵזִיד בִּידֵי אָדָם מְחֻיָּב מִיתָה בְּבֵית דִּין, וְזֶה יוֹם הַכִּפּוּרִים זְדוֹנוֹ בְּכָרֵת:

ו אֵין בֵּין הַמֻּדָּר הֲנָאָה מֵחֲבֵרוֹ לַמֻּדָּר מִמֶּנּוּ מַאֲכָל, אֶלָּא דְּרִיסַת הָרֶגֶל וְכֵלִים שֶׁאֵין עוֹשִׂין בָּהֶן אֹכֶל נֶפֶשׁ. אֵין בֵּין נְדָרִים לִנְדָבוֹת, אֶלָּא שֶׁהַנְּדָרִים חַיָּב בְּאַחֲרָיוּתָן, וּנְדָבוֹת אֵינוֹ חַיָּב בְּאַחֲרָיוּתָן: **ז** אֵין בֵּין זָב הָרוֹאֶה שְׁתֵּי רְאִיּוֹת לְרוֹאֶה שָׁלֹשׁ, אֶלָּא קָרְבָּן. אֵין בֵּין מְצֹרָע מֻסְגָּר לִמְצֹרָע מֻחְלָט, אֶלָּא פְרִיעָה וּפְרִימָה. אֵין בֵּין טָהוֹר מִתּוֹךְ הֶסְגֵּר לְטָהוֹר מִתּוֹךְ הֶחְלֵט, אֶלָּא תִגְלַחַת וְצִפֳּרִים: **ח** אֵין בֵּין סְפָרִים לִתְפִלִּין וּמְזוּזוֹת, אֶלָּא שֶׁהַסְּפָרִים נִכְתָּבִין בְּכָל לָשׁוֹן, וּתְפִלִּין וּמְזוּזוֹת אֵינָן נִכְתָּבוֹת אֶלָּא אַשּׁוּרִית. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, אַף בַּסְּפָרִים לֹא הִתִּירוּ שֶׁיִּכָּתְבוּ אֶלָּא יְוָנִית: **ט** אֵין בֵּין כֹּהֵן מָשׁוּחַ בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה לִמְרֻבֵּה בְגָדִים, אֶלָּא פַּר הַבָּא עַל כָּל הַמִּצְוֹת. אֵין בֵּין כֹּהֵן מְשַׁמֵּשׁ לְכֹהֵן שֶׁעָבַר, אֶלָּא פַּר יוֹם הַכִּפּוּרִים וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה: **י** אֵין בֵּין בָּמָה גְדוֹלָה לְבָמָה קְטַנָּה, אֶלָּא פְסָחִים. זֶה הַכְּלָל, כָּל שֶׁהוּא נִדָּר וְנִדָּב, קָרֵב בַּבָּמָה. וְכָל שֶׁאֵינוֹ לֹא נִדָּר וְלֹא נִדָּב, אֵינוֹ קָרֵב בַּבָּמָה: **יא** אֵין בֵּין שִׁילֹה לִירוּשָׁלַיִם, אֶלָּא שֶׁבְּשִׁילֹה אוֹכְלִים קָדָשִׁים קַלִּים וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי בְּכָל הָרוֹאֶה, וּבִירוּשָׁלַיִם לִפְנִים מִן הַחוֹמָה. וְכָאן וְכָאן קָדְשֵׁי קָדָשִׁים נֶאֱכָלִים לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים. קְדֻשַּׁת שִׁילֹה יֵשׁ אַחֲרֶיהָ הֶתֵּר, וּקְדֻשַּׁת יְרוּשָׁלַיִם אֵין אַחֲרֶיהָ הֶתֵּר:

פרק ב א הַקּוֹרֵא אֶת הַמְּגִלָּה לְמַפְרֵעַ, לֹא יָצָא. קְרָאָהּ עַל פֶּה, קְרָאָהּ תַּרְגּוּם, בְּכָל לָשׁוֹן, לֹא יָצָא. אֲבָל קוֹרִין אוֹתָהּ לַלּוֹעֲזוֹת בְּלַעַז. וְהַלּוֹעֵז שֶׁשָּׁמַע אַשּׁוּרִית, יָצָא: **ב** קְרָאָהּ סֵרוּגִין, וּמִתְנַמְנֵם, יָצָא. הָיָה כוֹתְבָהּ, דּוֹרְשָׁהּ, וּמַגִּיהָהּ, אִם כִּוֵּן לִבּוֹ, יָצָא. וְאִם לָאו, לֹא יָצָא. הָיְתָה כְתוּבָה בְסַם, וּבְסִקְרָא, וּבְקוֹמוֹס וּבְקַנְקַנְתּוֹם, עַל הַנְּיָר וְעַל הַדִּפְתְּרָא, לֹא יָצָא, עַד שֶׁתְּהֵא כְתוּבָה אַשּׁוּרִית עַל הַסֵּפֶר וּבַדְּיוֹ: **ג** בֶּן עִיר שֶׁהָלַךְ לִכְרַךְ וּבֶן כְּרַךְ שֶׁהָלַךְ לָעִיר, אִם עָתִיד לַחֲזוֹר לִמְקוֹמוֹ, קוֹרֵא כִמְקוֹמוֹ. וְאִם לָאו, קוֹרֵא עִמָּהֶן. וּמֵהֵיכָן קוֹרֵא אָדָם אֶת הַמְּגִלָּה וְיוֹצֵא בָהּ יְדֵי חוֹבָתוֹ, רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר, כֻּלָּהּ, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, מֵאִישׁ יְהוּדִי. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, מֵאַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה:

ו) אֵין בֵּין הַמֻּדָּר הֲנָאָה מֵחֲבֵרוֹ לַמֻּדָּר מִמֶּנּוּ מַאֲכָל, אֶלָּא דְּרִיסַת הָרֶגֶל שֶׁמֻּדַּר הֲנָאָה, אָסוּר לִכָּנֵס בִּרְשׁוּתוֹ שֶׁל חֲבֵירוֹ, וּמֻדָּר מַאֲכָל מֻתָּר, וְכֵלִים שֶׁאֵין עוֹשִׂין בָּהֶן אֹכֶל נֶפֶשׁ. שֶׁאֲסוּרִים לְהַשְׁאִיל לַמֻּדָּר הֲנָאָה וּמֻתָּרִים לַמֻּדָּר מַאֲכָל, וְדַוְקָא בְּמָקוֹם שֶׁאֵין מַשְׂכִּירִים כֵּלִים כַּיּוֹצֵא בָּהֶם, אֲבָל בְּמָקוֹם שֶׁמַּשְׂכִּירִין זֶה וָזֶה אָסוּר, דְּעַל יְדֵי שֶׁמַּרְוִיחַ הַמָּעוֹת שֶׁהָיָה צָרִיךְ לְשַׁלֵּם הָוֵי הֲנָאָה הַבָּאָה לִידֵי מַאֲכָל, דַּהֲרֵי יָכוֹל לִקְנוֹת בּוֹ אֹכֶל, אֵין בֵּין נְדָרִים שֶׁאָמַר הֲרֵי עָלַי קָרְבָּן, לִנְדָבוֹת שֶׁאָמַר הֲרֵי זוֹ קָרְבָּן, אֶלָּא שֶׁהַנְּדָרִים חַיָּב בְּאַחֲרָיוּתָן, אִם אָבְדָה צָרִיךְ לְהָבִיא קָרְבָּן אַחֵר דְּהוּא חַיָּב בְּקָרְבָּן וּנְדָבוֹת אֵינוֹ חַיָּב בְּאַחֲרָיוּתָן דַּהֲרֵי זוֹ אָמַר וְכֵיוָן שֶׁאֵין הַבְּהֵמָה קַיֶּמֶת פָּטוּר, אֲבָל לְעִנְיַן לַעֲבֹר אַבַּל תְּאַחֵר שְׁנֵיהֶם שָׁוִים: **ז)** אֵין בֵּין זָב הָרוֹאֶה שְׁתֵּי רְאִיּוֹת בֵּין בְּיוֹם אֶחָד וּבֵין בִּשְׁנֵי יָמִים, לְרוֹאֶה שָׁלֹשׁ, אֶלָּא קָרְבָּן. שֶׁהָרוֹאֶה ב' רְאִיּוֹת אֵין צָרִיךְ לְהָבִיא קָרְבָּן, וְהָרוֹאֶה שָׁלֹשׁ צָרִיךְ לְהָבִיא קָרְבָּן, שְׁנֵי תּוֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעוֹלָה, אֲבָל לְעִנְיַן לְטַמֵּא מִשְׁכָּב שֶׁשּׁוֹכֵב עָלָיו וּמוֹשָׁב שֶׁיּוֹשֵׁב עָלָיו זֶה הָרוֹאֶה ב' וְזֶה הָרוֹאֶה ג' שָׁוִין שֶׁשְּׁנֵיהֶם מְטַמְּאִין, וְכֵן לִסְפִירַת ז' יָמִים נְקִיִּים קוֹדֶם שֶׁיִּטְבֹּל מִשֶּׁיַּפְסִיק לִרְאוֹת זֶה וָזֶה שָׁוִין. אֵין בֵּין מְצֹרָע מֻסְגָּר שֶׁצָּרִיךְ הֶסְגֵּר לָדַעַת אִם יִתְפַּשֵּׁט הַנֶּגַע, לִמְצֹרָע מֻחְלָט, שֶׁהֻחְלַט שֶׁהוּא טָמֵא. אֵין בֵּינֵיהֶן אֶלָּא פְּרִיעָה שֶׁצָּרִיךְ הַמֻּחְלָט לְגַדֵּל שֵׂעָר, וּפְרִימָה. לִקְרֹעַ בְּגָדָיו, אֲבָל לְעִנְיַן שִׁלּוּחַ חוּץ לַמַּחֲנֶה וּלְטַמֵּא הַנּוֹגֵעַ בּוֹ וּלְכָל דִּינֵי טֻמְאָה זֶה הַמֻּסְגָּר וְזֶה הַמֻּחְלָט שָׁוִין. אֵין בֵּין מְצוֹרָע שֶׁהָיָה טָהוֹר מִתּוֹךְ הֶסְגֵּר כְּשֶׁלֹּא פָּשַׁט הַנֶּגַע, לְטָהוֹר מִתּוֹךְ הֶחְלֵט, שֶׁנִּתְרַפָּא מִצָּרַעְתּוֹ בְּיוֹם שֶׁנִּרְפָּא אֶלָּא תִּגְלַחַת שֶׁהַמֻּחְלָט שֶׁנִּתְרַפָּא מְגַלֵּחַ כָּל שְׂעָרוֹ. וְצִפֳּרִים שֶׁצָּרִיךְ לְהָבִיא שְׁתֵּי צִפֳּרִים בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ, אֲבָל לְעִנְיַן טְבִילָה זֶה וָזֶה שָׁוִין, וְלֹא מַזְכִּיר אָשָׁם וְלֹא לֹג שֶׁמֶן שֶׁצָּרִיךְ מֻחְלָט שֶׁנִּתְרַפָּא לְהָבִיא, דִּבְקָרְבָּנוֹת שֶׁבַּשְּׁמִינִי לֹא קָא מַיְרֵי: **ח)** אֵין בֵּין סְפָרִים תּוֹרָה נְבִיאִים וּכְתוּבִים, לִתְפִלִּין וּמְזוּזוֹת, אֶלָּא שֶׁהַסְּפָרִים נִכְתָּבִין בְּכָל לָשׁוֹן, שֶׁל הָאֻמּוֹת וְגַם בִּכְתָב שֶׁלָּהֶן, וּתְפִלִּין וּמְזוּזוֹת אֵין נִכְתָּבוֹת אֶלָּא בִּכְתָב אַשּׁוּרִית, וּבִלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ, רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, אַף בַּסְּפָרִים לֹא הִתִּירוּ שֶׁיִּכָּתְבוּ אֶלָּא יְוָנִית, דִּכְתִיב (בראשית ט, כז) "יַפְתְּ אֱלֹהִים לְיֶפֶת וְיִשְׁכֹּן בְּאָהֳלֵי שֵׁם", כְּלוֹמַר הַלָּשׁוֹן הַיָּפָה שֶׁל יֶפֶת יִשְׁכֹּן בְּאָהֳלֵי שֵׁם, שֶׁהִיא הָיְתָה יָפָה שֶׁבִּכְתָב הָעַמִּים: **ט)** אֵין בֵּין כֹּהֵן מָשׁוּחַ בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה בִּזְמַן בַּיִת רִאשׁוֹן, לִמְרֻבֵּה בְגָדִים, שֶׁהָיָה לָבוּשׁ שְׁמוֹנָה בְּגָדִים וְלֹא הָיָה מָשׁוּחַ בְּשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה מִימֵי יֹאשִׁיָּהוּ שֶׁנִּגְנַז שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה אֶלָּא פַּר הַבָּא עַל כָּל הַמִּצְוֹת. שֶׁרַק כֹּהֵן מָשׁוּחַ מֵבִיא פַּר לְחַטָּאת אִם שָׁגַג וְהוֹרָה בְּדָבָר שֶׁזְּדוֹנוֹ כָּרֵת לְהֶתֵּר וְעָשָׂה כְּהוֹרָאָתוֹ, אֲבָל לְעִנְיַן פַּר יוֹם הַכִּפּוּרִים וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה שָׁוִין, אֵין בֵּין כֹּהֵן אֵרַע בּוֹ פְּסוּל וְעָבַר וְשָׂמוּ אַחֵר תַּחְתָּיו, וּכְשֶׁנִּטְהַר וְחָזַר מְשַׁמֵּשׁ אֵין נַפְקָא מִינָהּ בֵּינוֹ לְכֹהֵן שֶׁעָבַר, הָיָה לִמְמַלֵּא מְקוֹמוֹ וְעַתָּה עָבַר, אֶלָּא פַּר יוֹם הַכִּפּוּרִים שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהַקְרִיב שְׁנַיִם, וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה, מִנְחַת חֲבִתִּין שֶׁבְּכָל יוֹם שֶׁמֵּבִיא הַכֹּהֵן הַמְשַׁמֵּשׁ, אֲבָל לְעִנְיַן לִלְבֹּשׁ שְׁמוֹנָה בְּגָדִים אִם בָּא לַעֲבֹד עֲבוֹדָה, זֶה וָזֶה שָׁוִין, וּשְׁנֵיהֶם מְצֻוִּין עַל הַבְּתוּלָה, דִּכְתִיב (ויקרא כא, יג) "וְהוּא אִשָּׁה בִּבְתוּלֶיהָ יִקָּח", וּמֻזְהָרִים עַל הָאַלְמָנָה, וּשְׁנֵיהֶם מַקְרִיבִין אֲפִלּוּ כְּשֶׁהֵן אוֹנְנִין בְּיוֹם שֶׁמֵּת לָהֶם מֵת: בִּימֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הָיָה מֻתָּר לְהַקְרִיב בְּבָמוֹת, וּמִשֶּׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן נֶאֶסְרוּ הַבָּמוֹת, וְכֵן כְּשֶׁבָּאוּ לְשִׁילֹה נֶאֶסְרוּ הַבָּמוֹת, וּבֵין מִשְׁכָּן לְמִשְׁכָּן הָיָה מֻתָּר הַבָּמוֹת, וּמִשֶּׁנִּבְנָה הַמִּקְדָּשׁ נֶאֶסְרוּ, וְשׁוּב לֹא הֻתְּרוּ אֲפִלּוּ אַחַר הַחֻרְבָּן. **י)** אֵין בֵּין בָּמָה גְדוֹלָה בָּמַת צִבּוּר, כְּגוֹן נוֹב וְגִבְעוֹן בִּשְׁעַת הֶתֵּר הַבָּמוֹת, לְבָמָה קְטַנָּה, שֶׁכָּל יָחִיד הָיָה עוֹשֶׂה לְעַצְמוֹ, אֶלָּא פְּסָחִים, וְכַדּוֹמֶה לָזֶה דְּהַיְנוּ קָרְבָּן שֶׁקָּבוּעַ לוֹ זְמַן דְּכָל קָרְבָּן שֶׁקָּבוּעַ לוֹ זְמַן אֵינוֹ נִקְרָב בְּבָמָה קְטַנָּה, דְּקָרְבָּנוֹת שֶׁאֵין לָהֶם זְמַן קָבוּעַ כְּגוֹן שְׂעִירֵי עֲבוֹדָה זָרָה וּפַר הֶעְלֵם דָּבָר שֶׁל צִבּוּר לֹא הָיוּ קְרֵבִין אֲפִלּוּ בְּבָמָה גְּדוֹלָה, זֶה הַכְּלָל, כָּל שֶׁהוּא נֶדֶר וְנִדָּב, שֶׁבָּא בִּנְדָבָה אוֹ בְּנֶדֶר קָרֵב בַּבָּמָה, קְטַנָּה, וְכָל שֶׁאֵינוֹ לֹא נֶדֶר וְלֹא נָדָב, אֵינוֹ קָרֵב בַּבָּמָה קְטַנָּה: **יא)** אֵין הֶפְרֵשׁ בֵּין מִשְׁכַּן שִׁילֹה לִירוּשָׁלַיִם, לְאַחַר שֶׁנִּבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אֶלָּא שֶׁבְּשִׁילֹה אוֹכְלִים קָדָשִׁים קַלִּים וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי בְּכָל הָרוֹאֶה, כָּל מָקוֹם שֶׁיָּכוֹל לִרְאוֹת מִשָּׁם אֶת שִׁילֹה, וּבִירוּשָׁלַיִם אוֹכְלִין לִפְנִים מִן הַחוֹמָה, וְכָאן בְּשִׁילֹה וְכָאן בִּירוּשָׁלַיִם קָדְשֵׁי קָדָשִׁים נֶאֱכָלִים רַק לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים. אוֹ חוֹמַת הָעֲזָרָה, קְדֻשַּׁת שִׁילֹה יֵשׁ אַחֲרֶיהָ הֶתֵּר, הַבָּמוֹת כְּשֶׁחָרְבָה שִׁילֹה, וּקְדֻשַּׁת יְרוּשָׁלַיִם אֵין אַחֲרֶיהָ הֶתֵּר, אֲפִלּוּ כְּשֶׁחָרַב לֹא הֻתְּרוּ שׁוּב הַבָּמוֹת וִיהִי רָצוֹן שֶׁיִּבָּנֶה בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ אָמֵן:

פֶּרֶק ב א) הַקּוֹרֵא אֶת הַמְּגִלָּה לְמַפְרֵעַ, שֶׁקָּרָא פְּסוּקִים אַחֲרוֹנִים לִפְנֵי רִאשׁוֹנִים וְכֵן פָּרָשִׁיּוֹת אַחֲרוֹנוֹת לִפְנֵי שֶׁקָּרָא הָרִאשׁוֹנוֹת לֹא יָצָא, דִּכְתִיב (אסתר ט, כ"ח) "נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים" מָה עֲשִׂיָּה עֲשִׂיַּת הַיָּמִים אִי אֶפְשָׁר לְמַפְרֵעַ דְּהַיְנוּ אֵינוֹ יָכוֹל לִהְיוֹת חֲמִשָּׁה עָשָׂר לִפְנֵי אַרְבָּעָה עָשָׂר אַף זְכִירָה דְּהַיְנוּ קְרִיאָה צָרִיךְ לְפִי סֵדֶר, קְרָאָהּ עַל פֶּה, לֹא יָצָא, דְּיָלִיף זְכִירָה מִדִּכְתִיב (שמות יז, יד) "כְּתֹב זֹאת זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר" קְרָאָהּ תַּרְגּוּם, וְאֵינוֹ מֵבִין, אוֹ בְּכָל לָשׁוֹן וְאֵינוֹ מֵבִין הַלָּשׁוֹן שֶׁקָּרָא לֹא יָצָא, אֲבָל קוֹרִין אוֹתָהּ לַלּוֹעֲזוֹת בְּלַעַז, וּבִלְבַד שֶׁתְּהֵא כְּתוּבָה בְּלַעַז דְּאִי לָאו הָכִי הָוֵי עַל פֶּה, וְכָל לָשׁוֹן שֶׁאֵינוֹ לְשׁוֹן קֹדֶשׁ נִקְרָא לע"ז וְהַלּוֹעֵז שֶׁשָּׁמַע אַשּׁוּרִית, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ מֵבִין יָצָא, דְּאָנוּ גַּם לֹא מְבִינִים פֵּי' הַכָּתוּב (אסתר ח, י) הָאֲחַשְׁתְּרָנִים בְּנֵי הָרַמָּכִים: **ב)** קְרָאָהּ סֵרוּגִין, שֶׁהִפְסִיק בְּאֶמְצַע וַאֲפִלּוּ שֶׁשָּׁהָה יוֹתֵר מִכְּדֵי לִגְמֹר כֻּלָּהּ, וְכֵן וּמִתְנַמְנֵם, כְּגוֹן שֶׁקּוֹרִין אוֹתוֹ וְעוֹנֶה יָצָא, הָיָה כּוֹתְבָהּ, לַמְּגִלָּה וְקוֹרֵא מִמְּגִילָּה כְּשֵׁרָה הַמֻּנַּחַת לְפָנָיו דְּאִי לָאו הָכִי הָוֵי עַל פֶּה, אוֹ דּוֹרְשָׁהּ, שֶׁקּוֹרֵא פָּסוּק וְדוֹרְשָׁהּ, אוֹ וּמַגִּיהָהּ, וּמִתּוֹךְ כָּךְ קוֹרְאָהּ אִם כִּוֵּן לִבּוֹ, לָצֵאת בִּקְרִיאָה זוֹ יָצָא, וְאִם לָאו, לֹא יָצָא. הָיְתָה כְּתוּבָה בְּסַם, וּבְסִקְרָא, אֶבֶן שֶׁצּוֹבְעִים בּוֹ אָדֹם, וּבְקוֹמוֹס מִין שְׂרָף, וּבְקַנְקַנְתּוֹם, מֵי נְחֹשֶׁת וְכֵן אִם כְּתָבָהּ עַל הַנְּיָר שֶׁהָיָה עָשׂוּי מֵעֲשָׂבִים, וְעַל הַדִּפְתְּרָא, עוֹר שֶׁלֹּא עֻבַּד כָּל צָרְכּוֹ לֹא יָצָא, בִּקְרִיאָה זוֹ עַד שֶׁתְּהֵא כְּתוּבָה בִּכְתָב אַשּׁוּרִית עַל הַסֵּפֶר שֶׁל קְלָף, וּבַדְּיוֹ, וְכָתַב ב"י שֶׁהָעִקָּר שֶׁבְּדָבָר שֶׁיַּעֲשֶׂה אָדָם דְּיוֹ יְהֵא בְּדָבָר שֶׁיִּתְקַיֵּם וִיהֵא נִכָּר עַל הַקְּלָף: **ג)** בֶּן עִיר שֶׁצָּרִיךְ לִקְרוֹת הַמְּגִלָּה בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר בַּאֲדָר, שֶׁהָלַךְ בְּלֵיל אַרְבָּעָה עָשָׂר לִכְרַךְ שֶׁזְּמַנּוֹ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר, וְכֵן וּבֶן כְּרַךְ שֶׁזְּמַנּוֹ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר שֶׁהָלַךְ לָעִיר, שֶׁזְּמַנָּם בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר, אִם הַהוֹלֵךְ עָתִיד לַחֲזוֹר לִמְקוֹמוֹ, בַּלַּיְלָה כְּשֶׁיִּצְטָרֵךְ לִקְרוֹת הַמְּגִילָּה בַּמָּקוֹם